

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku: 26. 5. 2013

Jméno a příjmení studenta:

Lenka Jiráčková

Obor:

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. et PaedDr. Marek Šmíd, Ph.D.

Oponent diplomové práce:

PhDr. Salim Murad, PhD.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(posudek vedoucího/opponenta práce)

Název práce: Reflexe etnických a národnostních menšin v učebnicích občanské výchovy

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce, její téma a cíle

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce, relevance tématu a cílů práce z hlediska přínosu pro určitý vědní obor, pedagogickou praxi apod.)

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce je logicky strukturovaná. Rozsah práce je odpovídající tomuto typu obhajované práce. Práce pojednává o navýsost aktuálním tématu. Téma není jednoduché, přesto se mu vyučující v České republice mají dle platných kurikulárních dokumentů věnovat. V tomto smyslu je třeba výběr tématu autorkou ocenit.

2. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

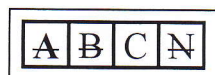
(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem, napojení na existující datový a literární kontext, využití literárních rešerší pro volbu tématu práce a formulaci výzkumného problému, práce s cizojazyčnou literaturou)

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce s citovanými zdroji je korektní, literatura v českém jazyce k tématu multikulturalismu je relevantní, dobře zvolená. Pouze citace online zdrojů nejsou úplné. Škoda, že autorka nepracuje s anglickojazyčnou literaturou, zde by bylo možné ji doporučit aktuální práce: THE CRISES OF MULTICULTURALISM - racism in a neoliberal age Alana Lentin and Gavan Titley, Zed Books, London 2011; The Multiculturalism Backlash European discourses, policies and practices. Edited by Steven Vertovec and Susanne Wessendorf, First published 2010 by Routledge, Abingdon.

3. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod, popřípadě metodologické zdůvodnění výběru metod)

Hypotézy výzkumu nejsou podloženy literaturou. Hypotézy používáme, pokud pracujeme s teoriemi (testujeme je, nebo vytváříme, toto se však neděje).

Autorka pominula limity práce - pouze ZŠ v Třeboni - místo s menším výskytem příslušníků národnostních menšin, daleko od Polska, daleko od Slovenska - blízko Rakousko atd. Proč autorka zrovna zvolila ve svém dotazníku příslušníky vybraných zemí? (není zdůvodněn výběr).

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém, správná práce s pojmy a koncepty, kontextuální správnost argumentace)

Tzv. menšinový zákon nereaguje na imigraci. Ale je výsledkem iniciativ Rady Evropy ve vztahu k problematice menšin. Autorka vynechala právní literaturu, což vedlo k zobecnění v teoretické části - problematika definice národnostních menšin je bohužel komplikovanější, neexistuje právně závazná mezinárodní definice národnostních menšin.

Na stranách 18 až 19 autorka píše: „Problematikou národnostních menšin se legislativa České republiky zabývá již od svého vzniku v roce 1993. Základním právním aktem národnostní menšinové politiky se stala Listina základních práv a svobod, která vznikla jako společný dokument ČSFR na přelomu let 1990-1991.“ Listina však nevznikla jako společný dokument ČSFR, byla přijata. Jedná se o dokument Rady Evropy.

5. Závěry a naplnění cílů

(jsou formulovány jasné závěry, je zřejmé, jaké poznatky práce přinesla, jsou nové poznatky vztaheny k původnímu literárnímu kontextu, jsou výsledky práce nahlíženy kriticky – například jsou uvedena omezení pro jejich platnost?)

Autorka v první části práci prokázala porozumění dané problematice. Výborný je také přehled literatury, kterou mohou vyučující tématu použít ve výuce. Praktická aplikovatelnost těchto částí práce je jejím jednoznačným pozitivem. Druhá část práce dobře napsanou první část práce sráží – v zásadě jí zcela paradoxně protirečí.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

(odborný jazyk, gramatická a pravopisná správnost, stylistická kvalita)

Výjimečně je použita zvláštní terminologie - příslušníka Polska? Jinak se práce dobře čte, výborně jsou zpracovány grafy, práce je přehledná, pečlivě upravená a bez formálních nedostatků.

7. Formální a grafická úroveň práce

(obsahuje práce všechny náležitosti, jaká je její grafická úroveň)

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce splňuje náležitosti kladené na diplomové práce. Vhodně jsou zařazeny též přílohy.

Celkové zhodnocení práce, popřípadě otázky k obhajobě

Práci by výrazně prospělo, pokud by neobsahovala vlastní dotazníkové šetření. Dle mého názoru se zpronevěřuje základním nárokům kladeným na takovéto šetření.

Pro vyhodnocování jsou typické odpovědi svědčící o pocitu manipulace dotazovaných, kdy sami dotazovaní se brání tomu, že jim v šetření není dána možnost vyjádřit se tak, aby nediskriminovali: viz strana 47 „V 1. otázce byla žákům kladena otázka: „Ze sousedních států České republiky je vám nejsympatičtější: A) Slovensko, B) Polsko, C) Německo, D) Rakousko. Jednou větou napište proč.“ Převážně většině respondentů je nejsympatičtější Slovensko. Tuto odpověď si vybralo celkem 34 dívek (79,1 %) a 34 chlapců (77,3 %). Sedm dívek (16,3 %) a šest chlapců (13,6 %) zvolilo Rakousko, dva chlapci (4,5 %) a dvě dívky (4,6 %) Německo a pouze dva chlapci (4,5 %) uvedli, že jsou jim sympatické všechny státy stejně. I přesto, že tato odpověď nebyla v nabídce, byla po domluvě brána jako jedna z možností.“

Strana 48:

„Ve druhé otázce žáci odpovídali na otázku: „Ze sousedních států České republiky je vám nejméně sympatické: A) Slovensko, B) Polsko, C) Německo, D) Rakousko. Jednou větou napište proč.“ V tomto případě se dívky i chlapci shodovali na odpovědi B) Polsko. Tuto odpověď označilo 17 dívek (39,5 %) a 18 chlapců (40,1 %). Na druhém místě se umístilo Německo, které zvolilo 9 dívek (21 %) a 16 chlapců (36,4 %). Šesti dívkám (14 %) a čtyřem chlapcům (9 %) není sympatické Rakousko. Sedm dívek (16,3 %) a pět chlapců (11,4 %) k této otázce napsali, že jim nevadí žádný z uvedených států. I tato odpověď byla po domluvě schválena.“

Strana 52:

„I přesto, že takové odpovědi nebyly v nabídce, dva chlapci (4,5 %) napsali, že jim nevadí žádný z příslušníků a tudíž by šli na party ke všem.“

To samé se opakuje na straně 54. Je chvályhodné, že to autorka poctivě sama uvádí, nebo, že dokonce píše na straně 65: „Mnoho žáků ve svých odpovědích rovněž prokázalo, že jsou mnohem více tolerantnější než bychom předpokládali. Jedná se především o ty odpovědi, které nebyly v nabídce, ale žáci si je přesto zvolili. Tyto odpovědi byly uznány, neboť v nich žáci dávali najevo svůj vlastní názor a současně vyjadřovali postoj k příslušníkům jiného etnika“.

Strana 65. Nevím, proč se autorka neinspirovala průzkumy veřejného mínění, které na totožné téma dělá například CVVM. Vyhnula by se špatně kladeným otázkám svého šetření. Též učitelé měli s dotazníkem problém a je opět chvályhodné, že autorka je v tomto objektivní a nezamíčuje to. Viz strana 65. „I přesto, že byly dotazníky anonymní, mnoho učitelů odmítlo jejich vyplnění s tím, že jsou rasisticky zaměřeny.“

V samotném závěru práce není zřejmé, zda autorka vyslovuje zmíněné silné názory sama, či jen tlumočí závěry svého šetření. Viz strana 67:

„Naopak, co se týče nesympatií, přední příčku obsadilo Polsko a Německo. U Polska je to dáno především dovozem nekvalitních potravin a nedodržíváním hygienických návyků polských občanů.“

Někteří učitelé dotazníky odmítli vyplnit, jiní se k některým otázkám zkrátka nevyjádřili. I přesto, se podařilo získat 23 dotazníků, které vyplnilo 22 žen a pouze jeden muž. Tato čísla z velké části ovlivnila stále rostoucí feminizace školství. Je tedy zcela možné, že by tento fakt mohl mít vliv na výsledky dotazníkového šetření, neboť muži jako učitelé jsou v těchto věcech otevřenější a tolerantnější.“ – otevřenější k čemu, k vyplňování dotazníku? Tolerantnější k menšinám? Atd. Dotazník je nešťastně zvolený, bez něj by práci bylo možné hodnotit daleko, daleko lépe.

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce): Práci navrhuji klasifikovat jako velmi dobrou, či dobrou dle průběhu obhajoby.

A – výborně	B – velmi dobře	C – dobře	N – nevyhovělo
------------------------	-----------------	-----------	---------------------------

V Českých Budějovicích dne 27. 5. 2013

Gabi M

.....
Podpis vedoucího/opponenta diplomové práce